

Hĺbkové ex post hodnotenie vybraných regulácií pôsobiacich v podnikateľskom prostredí - formulár

Spracovateľ: Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, odbor zlepšovania podnikateľského prostredia

Gestor/gestori právneho predpisu: Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky

Názov právneho predpisu/právnych predpisov: Zákon č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o mediálnych službách)

Lokalizácia: § 20 ods. 4

Účinnosť: 01. 08. 2022

Regulácia, ktorá je predmetom ex post hodnotenia: Regulácia č. 127

Absencia právnej ochrany autorských práv k hudobným dielam

Špecifikácia¹:

- Internetový odkaz na legislatívny proces hodnoteného právneho predpisu na portáli Slov-Lex:
<https://www.slov-lex.sk/elegislativa/legislativne-procesy/SK/LP/2021/559%20>
- Internetový odkaz na číslo parlamentnej tlače hodnoteného právneho predpisu:
<https://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=zakony/zakon&ZakZborID=13&CisObdobia=8&CPT=762>

Hĺbkové ex post hodnotenie:

- ☒ regulácie/regulácií jedného právneho predpisu
- ☐ navzájom súvisiacich regulácií vo viacerých právnych predpisoch

Ex post hodnotenie vykonané k: 26. 06. 2025

¹ Informácie sa neuvádzajú, ak bola hodnotená úprava predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015. Pred týmto dátumom neexistovala povinnosť vypracovať Analýzu vplyvov na podnikateľské prostredie.

9.1 Základné informácie k hodnotenej regulácii

9.1.1 Opis regulácie a jej pôsobenia:
Ustanovenia § 20 zákona o mediálnych službách upravujú všeobecné povinnosti vysielateľa, ktoré nespádajú do nasledujúcich osobitných častí zákona. Hodnotené ustanovenie § 20 ods. 4 zákona o mediálnych službách definuje v písm. b) povinnosť vysielateľa vysielat' kinematografické diela len v rámci časových lehôt a za podmienok dohodnutých s nositeľmi práv k týmto dielam. V minulosti bola ochrana autorských práv v súvislosti s kinematografickými dielami legislatívne riešená povinnosťou, ktorá vysielateľa zaväzovala uzatvoriť zmluvy s organizáciami kolektívnej správy práv (ďalej ako „OKS“) spravujúcimi práva k predmetom ochrany, ktoré vysielateľ používa. S účinnosťou od 15. 12. 2009 bola zo zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách (ďalej ako „zákon o vysielaní a retransmisii“) táto povinnosť zrušená. OKS sa zaoberajú správou autorských práv a práv súvisiacich s autorským právom v mene autorov, výkonných umelcov, producentov alebo iných nositeľov práv. Ich úlohou je zabezpečiť spravodlivé využívanie týchto práv a ochranu záujmov svojich členov, ktorí ju poverili správou svojich práv. V súčasnosti tak podnikateľským subjektom hodnotená regulácia priamo nedáva povinnosť uzatvoriť zmluvy s OKS. Zmluvy na použitie diel môžu mať aj individuálny charakter, t. j. nemusia byť uzatvárané medzi OKS a podnikateľskými subjektami využívajúcimi kinematografické diela, ale priamo s nositeľmi práv V praxi však vznikajú prípady, keď dochádza k súdnym sporom medzi nositeľmi práv a subjektmi, ktoré využívajú ich kinematografické a hudobné diela bez príslušných zmluvných vzťahov.
9.1.2 Znenie podnetu z podnikateľského prostredia (ak je k dispozícii)
Súčasná právna úprava neobsahuje povinnosť používateľov hudobných diel (vysielateľa, prevádzkovateľa retransmisie), spočívajúcu v nemožnosti začať poskytovať svoje služby (na základe získania licencie od Rady pre mediálne služby), skôr ako budú mať vysporiadané autorské práva k hudobným dielam, ktoré používajú. Predmetom ex post hodnotenia by malo byť posúdenie súčasného procesu uzatvárania zmlúv s organizáciami kolektívnej správy spravujúcimi práva k predmetom ochrany, ktoré vysielateľ používa.
9.1.3 Identifikácia dotknutých subjektov:
Ex ante: V ex ante fáze mal podľa doložky vybraných vplyvov návrh zákona o mediálnych službách ovplyvniť najmä vysielateľov, ale aj prevádzkovateľov retransmisie, poskytovateľov audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a poskytovateľov platformy na zdieľanie videí. Ex post: V ex post fáze boli za dotknuté subjekty identifikovaní najmä vysielatelia, ale aj OKS, ktoré zastupujú nositeľov práv ku kinematografickým (audiovizuálnym) a hudobným dielam. Samotní nositelia práv môžu byť podnikateľským subjektom. Počet takto vymedzených subjektov je približne 148, pričom 143 tvoria vysielatelia a 5 OKS.
9.1.4 Identifikovaný vplyv na podnikateľské prostredie z ex ante fázy (ak bola vykonaná):

V ex ante fáze bola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, v rámci ktorej boli vyčíslené pozitívne a negatívne vplyvy na podnikateľské prostredie materiálu ako celku. Pre hodnotenú reguláciu však neboli identifikované vplyvy na podnikateľské prostredie.

9.2 Vyčíslenie dopadu na podnikateľské prostredie – porovnanie predpokladaných (ex ante) a skutočných (ex post) nákladov právneho predpisu²

Tabuľka č. 1: Výpočet skutočných vplyvov regulácie/regulácií (ex post) a ich porovnanie s predpokladanými vplyvmi (ex ante) (údaje sú uvedené po vyplnení Kalkulačky nákladov podnikateľského prostredia pre ex post hodnotenie uvedenú v prílohe č. 9b jednotnej metodiky):

EX POST								EX ANTE ³	EX POST – EX ANTE
Poradové číslo regulácie	Stručný a zrozumiteľný opis regulácie	Lokalizácia	Účinnosť právneho predpisu/regulácie	Kategória dotk. subjektov	Počet subjektov v dotk. kategórii	Náklady na 1 podnik. v €	Náklady na kategóriu dotk. subjektov v €	Náklady na kategóriu dotk. subjektov v €	Rozdiel v nákladoch na kategóriu dotk. subjektov v €
127	Absencia právnej ochrany autorských práv k hudobným dielam	§ 20 ods. 4	01.08.2022	vysielatelia, OKS	148	-	-	-	-

² Kalkulácia nákladov sa uvádza pre každé hodnotené ustanovenie právneho predpisu, v prípade kalkulácie pre celý právny predpis ako celok je táto skutočnosť uvedená v lokalizácii.

³ Ex ante časť sa nevypĺňa, ak je regulácia zaradená do Registra ex post podľa bodu 10.3. písm. d) jednotnej metodiky a jej hodnotená úprava bola predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015.

Doplňujúce informácie k spôsobu výpočtu vplyvov jednotlivých regulácií na náklady podnikateľského prostredia a vysvetlenie rozdielu kvantifikácií ex post a ex ante

9.2.1 Spôsob vypočítania vplyvov na podnikateľské prostredie:
Ex ante náklady: V ex ante fáze boli predpokladané pozitívne a negatívne vplyvy materiálu ako celku, pričom boli vyčíslené i náklady na podnikateľské prostredie, na ktoré bol uplatnený mechanizmus znižovania byrokracie a nákladov. Hodnotená regulácia však v rámci ex ante fázy nebola posúdená samostatne, ani neboli vyčíslené jej potenciálne náklady. Ex post náklady: Vzhľadom na znenie podnetu a na povahu regulácie, ktorá priamo nespôsobuje zvýšenie nákladov podnikateľským subjektom, nie je možné kvantifikovať skutočné vplyvy na podnikateľské prostredie.
9.2.2 Zdroj početnosti (vrátane internetového odkazu na konkrétne štatistiky, ak sú dostupné na internete):
Zdrojom početnosti je webové sídlo Rady pre mediálne služby, na ktorom je zverejnený zoznam regulovaných subjektov (presný počet vysielateľov bol potvrdený Radou pre mediálne služby), dostupný pomocou nasledovného internetového odkazu: https://rpms.sk/zoznamy-regulovanych-subjektov Ďalším zdrojom početnosti je Výročná správa Rady pre mediálne služby za rok 2024, dostupná na nasledovnom internetovom odkaze: https://rpms.sk/sites/default/files/2025-04/VS_2024.pdf Počet OKS je dostupný na internetovom odkaze: https://www.culture.gov.sk/posobnost-ministerstva/media-audiovizia-a-autorske-pravo/autorske-pravo/kolektivna-sprava-prav
9.2.3 Dôvod rozdielu medzi predpokladanými nákladmi regulácie (ex ante) a zistenými skutočnými nákladmi (ex post) (ak vznikol):
V ex ante fáze bola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, avšak pre hodnotenú reguláciu nebol identifikovaný vplyv na podnikateľské prostredie. Zároveň ide o reguláciu, pre ktorú nie je možné kvantitatívne posúdiť skutočné náklady. Z uvedených dôvodov nie je možné uviesť dôvod rozdielu medzi predpokladanými a skutočnými nákladmi.
9.2.4 Dôvod vzniku nepredpokladaných nákladov v ex ante fáze:
V ex ante fáze bola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, avšak pre hodnotenú reguláciu nebol identifikovaný vplyv na podnikateľské prostredie. Z uvedeného dôvodu nie je možné uviesť náklady nepredpokladané v ex ante fáze.

9.3 Ex post konzultácie s podnikateľskými subjektami a gestorom právneho predpisu

9.3.1 Účastníci, forma, termíny a časový rozsah ex post konzultácií:

GESTOR PRÁVNEHO PREDPISU – Zúčastnení zástupcovia:

Ministerstvo kultúry SR, sekcia umenia, kreativity, médií a autorského práva, odbor autorského práva

PODNIKATELSKÉ SUBJEKTY:

Cielené konzultácie:

Oslovené subjekty (obchodné meno, IČO):

MAC TV s.r.o. (ďalej ako „MAC TV“), IČO: 00618322

MARKÍZA - SLOVAKIA, spol. s r.o. (ďalej ako „MARKÍZA“), IČO: 31444873

Asociácia prevádzkovateľov káblových telekomunikácií (ďalej ako „APKT“), IČO: 31268269

Slovak Telekom, a.s. (ďalej ako „ST“), IČO: 35763469

Slovenský ochranný zväz autorský (ďalej ako „SOZA“), IČO: 36267864

LITA, autorská spoločnosť (ďalej ako „LITA“), IČO: 00420166

Zúčastnené subjekty:

Áno ☒ Nie ☐

Áno ☒ Nie ☐

Áno ☒ Nie ☐

Áno ☒ Nie ☐

Áno ☒ Nie ☐

Áno ☒ Nie ☐

Forma a termín vykonania konzultácií:

Oslovené subjekty:

Forma:

MAC TV osobne/online ☒ dotazník/e-mail ☐

MARKÍZA osobne/online ☒ dotazník/e-mail ☐

APKT osobne/online ☒ dotazník/e-mail ☐

ST osobne/online ☒ dotazník/e-mail ☐

SOZA osobne/online ☒ dotazník/e-mail ☐

LITA osobne/online ☒ dotazník/e-mail ☐

Dátum vykonania:

13.02.2025, 11.03.2025

13.02.2025, 11.03.2025

11.03.2025

11.03.2025

13.02.2025, 11.03.2025

13.02.2025, 11.03.2025

Verejné konzultácie:

Trvanie verejných konzultácií: od 03.01.2025 do 20.01.2025.

Do verejných konzultácií sa nezapojili žiadne ďalšie podnikateľské subjekty.

9.3.2 Vyjadrenie podnikateľských subjektov k regulácii:

- vznesené pripomienky voči zneniu regulácie,
- konkrétne problémy regulácie alebo prekážky, ktoré regulácia spôsobuje v praxi.

Autor podnetu (SOZA) poukázal na súčasnú právnu úpravu, ktorá od roku 2009 neobsahuje povinnosť používateľov hudobných diel (vysielaťelia, prevádzkovatelia retransmisie), aby mali vysporiadané autorské práva k používaným hudobným dielam ešte pred tým, ako začnú poskytovať svoje služby (na základe získania licencie od Rady pre mediálne služby).

Ďalej pripomenul, že v zaniknutom § 16 písm. f) zákona o vysielaní a retransmisii, účinnom do 14.12.2009, bola explicitne uvedená povinnosť vysielateľov uzatvoriť zmluvy s OKS spravujúcimi práva k predmetom ochrany. Autor podnetu uviedol, že v súčasnosti prebieha mnoho súdnych sporov medzi autormi a vysielateľmi, resp. prevádzkovateľmi retransmisie, ktorým by sa dalo predísť, ak by uvedená povinnosť nebola zrušená. V súčasnosti totiž dochádza k masívnemu používaniu predmetov ochrany, pričom vysielatelia mnohokrát obchádzajú OKS. Autorovi podnetu ide o zlepšenie ochrany duševného vlastníctva.

LITA súhlasila so znením podnetu a vyjadrením SOZA.

APKT k regulácii uviedla, že legislatívne nastavenie v minulosti predstavovalo problém pre žiadateľov o vysielenie. Pre prevádzkovateľov retransmisie uvedený problém nevnímali. Súčasný problém sú podľa názoru APKT výsledkom rokovaní s OKS, pretože sú nedostatočne regulované.

Podľa ST, zastupujúceho aj Slovenskú asociáciu pre káblové telekomunikácie (ktorej je členom), podnet smeruje k prepojeniu súkromnoprávneho rozmeru podnikania v oblasti vysielenia a retransmisie s verejnoprávnou reguláciou tohto odvetvia. Takéto prepájanie ST považuje za nežiadúce a škodlivé pre podnikateľské prostredie. Podmienenie získania a následného využívania administratívno-právneho oprávnenia vysporiadaním súkromnoprávných vzťahov bolo nadbytočné, neprimerané a škodlivé v roku 2009 a je aj dnes.

Vzťahy spojené s využívaním predmetov ochrany autorského práva a súvisiacich práv sú upravené v zákone č. 185/2015 Z. z. Autorský zákon (ďalej ako „autorský zákon“). Táto úprava je komplexná a taktiež obsahujúca nástroje na ochranu pred prípadným neoprávneným zásahom – neoprávneným použitím predmetov ochrany. Nie je opodstatnené nesystémovo zanášať do verejnoprávnej roviny regulácie vysielenia a poskytovania retransmisie súkromnoprávnou rovinu vysielenia a retransmisie, a to jednostranne v prospech OKS.

V súčasnosti existujú zákonné nástroje na ochranu práv autorov a iných nositeľov práv, ktorých predmety ochrany sú spravované OKS a používané pri vysielaní alebo retransmisii. Ak subjekt, ktorý získa oprávnenie na vysielenie alebo retransmisiu, nebude mať zákonným spôsobom vysporiadané práva s OKS (dohoda/zmluva alebo iniciovaný proces podľa § 165 autorského zákona), či už na začiatku svojej činnosti, alebo následne, má OKS možnosť uplatniť práva zastupovaných dotknutých subjektov súdnou cestou. Avšak nastavenie procesu vydávania oprávnenia na vysielenie alebo retransmisiu tak, že podmienkou jeho úspešného absolvovania bude súhlas alebo dohoda žiadateľa s OKS, je nežiadúce. Zavedenie tejto podmienky by bolo výslovne škodlivé až protiústavné. OKS ako subjektu súkromného práva, by bola zverená de facto právomoc rozhodovať o tom, komu bude vydané oprávnenie na výkon podnikania – vysielenia/retransmisie.

Ohľadom prebiehajúcich súdnych sporov ST vyjadril názor, že by sa im mohlo predchádzať, ak by bola transparentná tvorba sadzobníkov OKS.

MARKÍZA s podnetom autora zásadne nesúhlasila. Zákon o mediálnych službách je verejnoprávnou úpravou, pričom vzťah OKS a používateľa je súkromnoprávnym vzťahom. Existencia a udržanie súkromnoprávneho vzťahu nemôže byť verejnoprávnou povinnosťou a jeho absencia administratívnym (verejnoprávnym) deliktom.

MAC TV sa taktiež vyjadrila nesúhlasne so znením podnetu, pretože súčasná právna úprava zabezpečuje zdravé podnikateľské prostredie.

Počas konzultácií bol viacerými účastníkmi vyjadrený názor, že problémy, na ktoré poukazuje autor podnetu, je potrebné riešiť aj s podnikateľmi, ktorí prevádzkujú reštauračné a hotelové služby, alebo menšie prevádzky, napr. kaderníctva atď., a to napriek tomu, že v prípade takýchto prevádzok dochádza k inému spôsobu použitia diel.

9.3.3 Vyjadrenie gestora k:

- dôvodu vzniku právneho predpisu/regulácie, opis problému, ktorý má riešiť,
- výsledku pôsobenia regulácie vo vzťahu k riešenému problému,
- plneniu cieľa regulácie vo vzťahu k riešenému problému,
- vzniku nepredvídateľných vplyvov (ak sa vyskytli),
- podnetu z podnikateľského prostredia,
- vzneseným pripomienkam podnikateľských subjektov k zneniu regulácie a pôsobeniu v praxi.

Ustanovenia hodnoteného § 20 zákona o mediálnych službách upravujú všeobecné povinnosti vysielateľa, ktoré nespádajú do nasledujúcich osobitných častí zákona. Predmetný § 20 ods. 4 zákona o mediálnych službách bol prijatý s cieľom zabezpečiť dodržiavanie osobitných predpisov, ako napr. zákon o štátnom jazyku, zákon o volebnej kampani, zákon o bezpečnosti štátu a pod. V kontexte hodnotenej regulácie bola upravená povinnosť vysielateľ kinematografické diela za podmienok dohodnutých s nositeľmi práv k týmto dielam.

Podnet smeruje k povinnosti vysielateľov a prevádzkovateľov retransmisie vysporiadať autorské práva pred používaním hudobných diel. Takáto povinnosť pre vysielateľov bola predtým ukotvená v § 16 písm. f) zákona o vysielaní a retransmisii, účinného do 14.12.2009, a následne zrušená zákonom č. 498/2009 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Novelizované znenie zákona o mediálnych službách má v rámci povinností prevádzkovateľov retransmisie a vysielateľov verejný charakter, pričom vysporiadanie vzťahov medzi nositeľmi práv a používateľmi má skôr súkromnoprávny charakter, vykonáva sa cez licenčné zmluvy. V minulosti musel vysielateľ začať vysielateľ do 1. roku od získania frekvencie, dnes už nie, čo mu umožňuje vysporiadať si zmluvné vzťahy aj neskôr.

Gestor taktiež uviedol, že základná povinnosť vysporiadať autorské práva pre všetkých vyplýva z autorského zákona, čo je nad rámec hodnotenej regulácie.

9.3.4 Alternatívne riešenia z pohľadu podnikateľských subjektov:

- návrhy na zmeny v právnom predpise (úprava znenia/zrušenie regulácie),
- návrhy na úpravu aplikačnej praxe,
- príklady alternatívnych riešení alebo osvedčených postupov z iných krajín (dobrovoľné),
- očakávaná úspora nákladov v dôsledku úpravy/zrušenia regulácie (dobrovoľné).

Autor podnetu (SOZA) navrhuje, aby sa zrušená povinnosť uzatvárať zmluvy s OKS vrátila opäť do právneho poriadku. OKS sa snažia neustále monitorovať trh, či vznikajú nové subjekty, ktoré si nespĺnili povinnosti, a snažia sa ich informovať o ich povinnostiach. Napriek uvedenému v oblasti vysielania a retransmisie prebieha mnoho súdnych sporov, a opätovným zavedením povinnosti by sa im mohlo predchádzať.

Zrušená povinnosť by podľa SOZA mohla byť zapracovaná v zákone o mediálnych službách, pričom povinnosť vysporiadať autorské práva by mohla byť aj všeobecná, t. j. autorské práva by nemuseli byť vysporiadané výlučne s OKS, ale akýmkoľvek spôsobom.

Podľa MARKÍZY, MAC TV, ST a APKT je táto oblasť už regulovaná v autorskom zákone a zavedenie novej povinnosti do zákona o mediálnych službách by predstavovalo krok späť. Je potrebné danú tému riešiť alternatívnym spôsobom a komunikovať ju cez iné komunikačné kanály ako cez legislatívnu úpravu. Je potrebné robiť osvetu a upriamiť pozornosť podnikateľov na ich povinnosti v autorskom zákone.

ST je zásadne proti úprave regulácie, pretože ide o súkromnoprávny vzťah, ktorý nie je potrebné zrovnoprávňovať. Podľa ST prevádzkovatelia retransmisie dodržiavajú svoje povinnosti a vysporiadávajú práva s OKS.

Podľa MAC TV by navrhnutá úprava mohla diskriminovať malé subjekty.

APKT vyjadrila alternatívny návrh k návrhu SOZA, ktorý by spočíval v stanovení doby začiatku vysielania, ako aj doby, kedy by mali byť všetky zmluvné vzťahy vysporiadané. Taktiež navrhla zmenu aplikačnej praxe, aby Rada pre mediálne služby pri udeľovaní oprávnení informovala o nutnosti vysporiadať autorské práva.

LITA uviedla, že by v predmetnej problematike pomohlo spustenie plánovaného registra subjektov v oblasti médií a audiovizie, čo by im uľahčilo kontrolu novovzniknutých subjektov.

SOZA sa na záver vyjadrila, že uvíta všetky kroky, ktoré dopomôžu k ochrane práv duševného vlastníctva.

9.3.5 Vyjadrenie gestora k alternatívnym riešeniam:

Gestor, rovnako ako viaceré subjekty účastné na konzultáciách, nesúhlasil s opätovným zavedením regulácie pred roka 2009. Zároveň poukázal na skutočnosť, že určité povinnosti, ktoré sú predmetom tohto ex post hodnotenia, sú predmetom autorského práva a sú komplexne riešené v autorskom zákone. V prípade, ak by sa navrhovaná úprava realizovala v zákone o mediálnych službách, bolo by potrebné stanoviť sankcie za porušenie tejto povinnosti, čím by mohli vzniknúť ďalšie súdne spory. Podľa gestora má vysporiadanie vzťahov súkromno-právny charakter a nevidí dôvod, prečo by sa táto zrušená povinnosť mala opätovne zaviesť do právneho poriadku, konkrétne do zákona o mediálnych službách.

Gestor sa vyjadril k návrhu alternatívneho riešenia zmeny aplikačnej praxe od APKT, v tom zmysle, že je dobré informovať podnikateľské subjekty o ich povinnostiach vyplývajúcich z autorského zákona. To si však vyžaduje kooperáciu najmä s asociáciami združujúcimi vysielateľov (alebo prevádzkovateľov retransmisie).

Rada pre mediálne služby je síce regulátorom v oblasti vysielania a retransmisie, avšak autorský zákon nepatrí do jej kompetencie, resp. pôsobnosti, a preto nie je dôvod, aby práve Rada pre mediálne služby v rámci svojej činnosti informovala o povinnostiach podľa autorského zákona.

9.4 Stanovisko spracovateľa k právnemu predpisu a jeho vplyvu na podnikateľské prostredie

9.4.1 Stanovisko k pôsobeniu právneho predpisu/regulácie na podnikateľské prostredie, k optimálnosti jej nastavenia a k optimálnosti nastavenia jej aplikačnej praxe:

Ustanovenie § 20 zákona o mediálnych službách upravuje všeobecné povinnosti vysielateľov, pričom v ods. 4 písm. b) je stanovená povinnosť vysielateľa vysielat' kinematografické diela výlučne v rámci časových lehôt a za podmienok, ktoré boli dohodnuté s nositeľmi práv k týmto dielam.

V minulosti bola ochrana autorských práv týkajúcich sa kinematografických diel upravovaná legislatívnou povinnosťou, ktorá zaväzovala vysielateľov uzatvárať zmluvy s OKS, ktoré spravujú práva k dielam používaným vysielateľmi. Avšak s účinnosťou od 15. decembra 2009 bola táto povinnosť v zákone o vysielaní a retransmisii zrušená.

OKS sa špecializujú na správu autorských práv a práv súvisiacich s autorským právom v mene autorov, výkonných umelcov, producentov a iných nositeľov práv. Ich hlavnou úlohou je zabezpečiť spravodlivé využívanie týchto práv a ochranu záujmov svojich členov, ktorí im zverili správu svojich práv.

V súčasnosti legislatíva neukladá podnikateľským subjektom povinnosť uzatvárať zmluvy s OKS, čo znamená, že zmluvy týkajúce sa autorských práv môžu mať aj individuálny charakter. V praxi však vznikajú prípady, kedy dochádza k právnym sporom medzi nositeľmi autorských práv a subjektmi, ktoré využívajú ich diela a iné predmety ochrany bez vysporiadania príslušných zmluvných vzťahov (t. j. bez súhlasu – licencie od autorov a iných nositeľov práv).

Autor podnetu (SOZA) poukázal na množstvo súdnych sporov medzi autormi a vysielateľmi, ktorým by sa dalo predísť, keby bola pôvodná regulácia účinná. SOZA a LITA spoločne deklarovali, že im ide najmä o ochranu duševného vlastníctva autorov, ktorých diela sú používané.

APKT uviedla, že predchádzajúce legislatívne nastavenie spôsobovalo problémy pre žiadateľov o vysielanie, avšak prevádzkovatelia retransmisie tento problém nevnímali. Súčasný problém sú podľa APKT dôsledkom rokovaní s OKS, ktoré sú nedostatočne regulované. ST, zastupujúci aj Slovenskú asociáciu pre káblové telekomunikácie, tvrdí, že spájanie súkromnoprávných vzťahov v oblasti vysielania a retransmisie s verejnoprávnou reguláciou je škodlivé a nežiadúce pre podnikateľské prostredie. Podmienenie získania oprávnenia na vysielanie vysporiadaním práv s OKS považuje za nadbytočné a škodlivé. Podľa názoru ST autorský zákon poskytuje dostatočné nástroje na ochranu práv autorov a iných nositeľov práv. MARKÍZA a MAC TV zásadne nesúhlasili s autorom podnetu, pričom tvrdili, že súčasná právna úprava zabezpečuje zdravé podnikateľské prostredie. Viacerí účastníci konzultácií naznačili, že problém by mal byť riešený aj v súvislosti s podnikateľmi v iných oblastiach, ako sú reštauračné a hotelové služby.

Gestor poukázal na skutočnosť, že určité povinnosti, ktoré sú predmetom tohto ex post hodnotenia, sú predmetom autorského práva a sú už komplexne riešené autorským zákonom. Podľa gestora nový zákon o mediálnych službách má v rámci povinností prevádzkovateľov retransmisie a vysielateľov verejný charakter, pričom vysporiadanie vzťahov medzi nositeľmi práv a používateľmi má skôr súkromnoprávny charakter, ktorý sa vykonáva prostredníctvom uzatvárania licenčných zmlúv.

9.4.2 Stanovisko k alternatívnym riešeniam, ktoré môžu zlepšiť podnikateľské prostredie:

Autor podnetu navrhol vrátiť do zákona o mediálnych službách pôvodné znenie ustanovenia § 16 písm. f) zákona o vysielaní a retransmisii, účinného do 14.12.2009, ktoré znelo:

„uzatvoriť zmluvy s organizáciami kolektívnej správy práv spravujúcimi práva k predmetom ochrany, ktoré vysielateľ používa“.

Cieľom tohto navrhovaného riešenia je väčšia ochrana autorských práv, čo by mohlo spôsobiť aj zníženie počtu súdnych sporov. Povinnosť vysporiadať autorské práva by mohla byť všeobecná, teda by práva nemuseli byť vysporiadané výlučne s OKS, ale akýmkoľvek spôsobom.

Účastníci konzultácií (okrem SOZA a LITA), vrátane gestora právneho predpisu, sa k uvedenému návrhu vyjadrili nesúhlasne. Návrh podľa nich smeruje k prepojeniu súkromnoprávneho rozmeru podnikania v oblasti vysielania a retransmisie s verejnoprávnou reguláciou tohto odvetvia. Takéto prepájanie považujú účastníci za nežiadúce a škodlivé pre podnikateľské prostredie. Podmienenie získania a následného využívania administratívno-právneho oprávnenia vysporiadaním súkromnoprávných vzťahov bolo nadbytočné, neprimerané a škodlivé v roku 2009 a bolo by aj dnes.

Gestor taktiež poukázal na skutočnosť, že v prípade, ak by sa navrhovaná úprava realizovala v zákone o mediálnych službách, bolo by potrebné stanoviť sankcie za porušenie tejto povinnosti, čím by mohli vznikať ďalšie súdne spory. Gestor súčasne dodal, že by sa rovnako duplikovala všeobecná povinnosť vysporiadať práva (získať súhlas – licenciu od autorov a uzavrieť licenčnú zmluvu) na použitie diel a iných predmetov ochrany, ktorá vyplýva z autorského zákona.

APKT vyjadrila alternatívny návrh k návrhu SOZA, ktorý by spočíval v stanovení doby začiatku vysielania aj ako dobu, kedy by mali byť všetky zmluvné vzťahy vysporiadané. Taktiež navrhla zmenu aplikačnej praxe, aby Rada pre mediálne služby pri udeľovaní oprávnení informovala o nutnosti vysporiadať autorské práva.

V rámci ex post konzultácií bol spoločne vyjadrený názor, že danú tému je potrebné riešiť a komunikovať ju cez iné komunikačné kanály ako cez legislatívnu úpravu. Je potrebné robiť osvetu a upriamiť pozornosť podnikateľov na ich povinnosti vyplývajúce z autorského zákona. Pomôcť by tiež mohol register v oblasti médií a audiovizie, ktorého spustenie gestor odhaduje do 2 rokov.

SOZA sa na záver vyjadrila, že uvíta všetky kroky, ktoré dopomôžu k ochrane práv duševného vlastníctva.

Spracovateľ súhlasí s alternatívnym riešením komunikovať a informovať podnikateľov o ich existujúcich povinnostiach vyplývajúcich z autorského zákona.

9.4.4 Odporúčenie spracovateľa:

☒ ponechať reguláciu ☐ upraviť reguláciu ☐ zrušiť reguláciu bez náhrady

☒ upraviť aplikačnú prax

9.4.4 Ak spracovateľ navrhuje reguláciu alebo aplikačnú prax upraviť, tak uvedie ako a akých právnych predpisov/ustanovení právnych predpisov (aj súvisiacich právnych predpisov) sa má úprava dotknúť:

Na základe diskusie v rámci ex post konzultácií spracovateľ nesúhlasí s legislatívnou úpravou, navrhnutou v podnete, a to znovu zaviesť povinnosť uzatvárať zmluvy s OKS v rámci zákona o mediálnych službách.

Spracovateľ však odporúča úpravu aplikačnej praxe regulácie a navrhuje predmetnú problematiku riešiť alternatívnym spôsobom, a to informovať a upriamiť pozornosť podnikateľov na ich už existujúce povinnosti vyplývajúce z autorského zákona. Zvolený spôsob úpravy aplikačnej praxe by mal byť ďalej diskutovaný nielen medzi účastníkmi konzultácií a gestorom, ale taktiež s Radou pre mediálne služby, ktorá má v kompetencii vydávanie potrebných oprávnení a tak by mohla zohrať podstatnú rolu pri plnení navrhovanej zmeny.

V tejto súvislosti by mohlo pomôcť tiež spustenie registra v oblasti médií a audiovizie v zmysle zákona č. 265/2022 o vydavateľoch publikácií a o registri v oblasti médií a audiovizie a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o publikáciách), na ktorý sa odvoláva i zákon o mediálnych službách. Cieľom registra v oblasti médií a audiovizie bude umožniť verejnosti ucelený a prehľadný prístup k aktuálnym informáciám o poskytovateľoch, službách a produktoch v oblasti médií a audiovizie. Podľa vyjadrenia gestora počas ex post konzultácií by mal byť register spustený do 2 rokov.

9.5 Vyjadrenie gestora právneho predpisu k vykonanému hĺbkovému ex post hodnoteniu⁴

9.5.1 Pripomienky gestora právneho predpisu k procesu ex post hodnotenia:

Do procesu ex post hodnotenia mali byť zapojení aj zástupcovia Rady pre mediálne služby, keďže Rada pre mediálne služby je v danej oblasti regulátorom a do jej kompetencií patrí aj problematika vydávania autorizácií/licencií na vysielanie, registrácia retransmisie, ako aj dohľad nad dodržiavaním povinností vysielateľov a prevádzkovateľov retransmisie podľa zákona o mediálnych službách.

9.5.2 Vyjadrenie gestora k obsahu stanoviska spracovateľa:

Gestor súhlasí so stanoviskom spracovateľa, pokiaľ ide o ponechanie regulácie, avšak nesúhlasí s úpravou aplikačnej praxe tak, ako je navrhnutá spracovateľom.

Gestor zdôrazňuje, že nesúhlasí s opätovným zavedením povinnosti pre vysielateľov uzatvárať zmluvy s OKS do zákona o mediálnych službách. Gestor nevidí dôvod ani potrebu duplikovať v zákone o mediálnych službách ďalšie povinnosti pre vysielateľov, ktoré výslovne vyplývajú z iných právnych predpisov (napr. z autorského zákona, ktorý upravuje v § 165 uzatváranie licenčných zmlúv medzi používateľmi a OKS; vymedzuje v § 146 odbory povinnej kolektívnej správy; vymedzuje nároky, ktorých sa autor alebo OKS môže domáhať, ak došlo k neoprávnenému použitiu diel a predmetov ochrany a pod.). Gestor sa rovnako domnieva, že vzhľadom na nastavenie podmienok a povinností pre vysielateľov podľa súčasného zákona o mediálnych službách nie je vhodné súkromno-právny vzťah (a zmluvný režim) medzi používateľmi (vysielateľmi) a OKS nahrádzať verejnoprávnou povinnosťou. Opätovné zavedenie takejto povinnosti v zákone o mediálnych službách by mohlo viesť k znevýhodneniu niektorých subjektov (napr. zahraničných vysielateľov) alebo by si to vyžadovalo ďalšiu detailnú verejnoprávnú úpravu v danom zákone, ktorá by však pravdepodobne kolidovala s ustanoveniami autorského zákona.

Hoci všeobecne platí, že podnikateľské subjekty by si mali byť sami vedomé svojich povinností vyplývajúcich im z rôznych právnych predpisov (či už zo zákona o mediálnych službách, z autorského zákona, z daňových zákonov, atď.), gestor nenamieta proti zlepšeniu informovanosti o povinnostiach vyplývajúcich z autorského zákona (vrátane povinnosti vysporiadať práva k dielam a iným predmetom ochrany) pre vysielateľov, najmä pre tých novovznikajúcich.

Rada pre mediálne služby je síce regulátorom v oblasti vysielania a retransmisie, avšak autorský zákon nepatrí do jej kompetencie, resp. pôsobnosti, a preto nie je dôvod, aby práve Rada pre mediálne služby v rámci svojej činnosti informovala o povinnostiach podľa autorského zákona.

Gestor zároveň podotýka, že na Slovensku existujú viaceré asociácie združujúce vysielateľov a zlepšenie informovanosti (nových) subjektov o povinnostiach by mohlo byť v určitej forme primárne zavedené do aplikačnej praxe z ich strany.

Gestor nepovažuje za správne navrhovať zmenu aplikačnej praxe bez možnosti predchádzajúceho vyjadrenia sa Rady pre mediálne služby ako subjektu, ktorého činnosti sa navrhovaná zmena dotkne.

⁴ Časť 9.5 je v zmysle bodu 10.2. JM vyplnená v prípade, ak gestor právneho predpisu zaslal spracovateľovi vyjadrenie k vykonanému ex post hodnoteniu do 30 kalendárnych dní od ukončenia hĺbkového ex post hodnotenia